

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/35/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123204823
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4123204823.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Vargovej a členov senátu Mgr. Mareka Janigloša a JUDr. Pavla Lukáča, v spore žalobcov: 1/ MUDr. U. G., nar. XX. XX. XXXX, T. XXXXX/XX, X. - G., 2/ MUDr. U. G., nar. XX. XX. XXXX, E. XXXX/X, X. - G., 3/ Ing. X. G., nar. XX. XX. XXXX, U. XXX/XX, W., 4/ N. G., nar. XX. XX. XXXX, U. XXX/XX, W., všetci zastúpení advokátskou kanceláriou advocatius s. r. o., Palackého 12, Bratislava, IČO: 36 868 752, proti žalovaným: 1/ O. G., nar. XX. XX. XXXX, U. XXX/XX, W., 2/ J. G., nar. XX. XX. XXXX, U. XXX/XX, W., 3/ L. X., nar. XX. XX. XXXX, O. XXXX/XX, O., o nariadenie neodkladného opatrenia, v konaní o spoločnom odvolaní žalovaného v 1. a v 2. rade zo dňa 12. 07. 2023 proti I. výroku uznesenia Okresného súdu Nitra č. k. 16C/47/2023-51 zo dňa 27. júna. 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í v časti I. výroku tak, že návrh žalobcov v 1. až 4. rade na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 01. júna 2023 z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj súd prvej inštancie alebo súd) prvým výrokom vyššie označeného uznesenia nariadil neodkladné opatrenie v tomto znení:

„Žalovaní v 1.) až 2.) rade sú povinní umožniť žalobcom v 1.) až 4.) rade alebo nimi povereným osobám, vstup na pozemok, ktorý je evidovaný Okresným úradom Topoľčany, katastrálny odbor na LV č. XXXX, okres O., obec W., k. ú. W. ako parc. reg. „E“ č. XXX o výmere XXXX m², orná pôda za účelom vykonania nevyhnutnej údržby a opravy rodinného domu so súp. č. XXX, postaveného na pozemku parc. reg. „C“ č. XXXX/X o výmere XXX m², zastavaná plocha a nádvorie, evidovaného Okresným úradom Topoľčany, katastrálny odbor na LV č. XXX, okres O., obec W., k. ú. W., po dobu X mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia“ (I. výrok).

Zároveň súd prvej inštancie II. výrokom zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k žalovanému v 3. rade v celom rozsahu a III. výrokom rozhodol, že žalobcovia v 1. až 4. rade sú povinní zaplatiť Slovenskej republike prostredníctvom Okresného súdu Nitra súdny poplatok z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo výške 16,50 eur do 3 dní od právoplatnosti predmetného uznesenia.

2. Vyššie uvedeným spôsobom súd prvej inštancie rozhodol na základe toho, že žalobcovia podali dňa 01. 06. 2023 spoločne so žalobou o splnenie povinnosti i návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

3. Nariadenie neodkladného opatrenia (I. výrok uznesenia) súd prvej inštancie po právnej stránke odôvodnil poukazom na ust. § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2 písm. d/ a § 328 ods. 1 CSP a ust. § 127 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“).

Ďalej v odôvodnení uznesenia súd zopakoval dôvody, ktoré žalobcov viedli k podaniu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, konkrétne že žalobcovia osvedčovali opodstatnenosť nariadenia

neodkladného opatrenia najmä Statickým stanoviskom autorizovaného stavebného inžiniera z III/2023, v ktorom sa konštatovalo, že rodinný dom žalobcov, má zo severovýchodnej steny trhlínu v rohu s juhovýchodnou stenou, pod cca 45° uhlom a horizontálnu trhlínu v styku so stropnou konštrukciou. Zo statického stanoviska vyplýva, že „... JV stena má horizontálnu trhlínu v styku so stropnou konštrukciou a vertikálnu s deliacou konštrukciou (medzi spálňou a obývacou izbou). Obývacia izba rodinného domu žalobcov má taktiež vertikálnu trhlínu v JV stene v styku s deliacou konštrukciou (medzi spálňou a obývacou izbou), ktoré defekty ohrozujú statickú bezpečnosť rodinného domu žalobcov.“ Zo statického stanoviska vyplývalo, že nosná stena rodinného domu žalobcov je v havarijnom stave a vyžaduje si naliehavú opravu/údržbu, aby sa ďalej statický stav rodinného domu žalobcov nezhoršoval, nakoľko do trhlín zateká napr. dažďová voda, ktorá ďalej poškodzuje statiku nosnej steny a technický stav rodinného domu, ako preukazuje aj priložená fotodokumentácia, ktorá preukazuje, že fasáda rodinného domu je značne poškodená a preukazuje v nadväznosti na statické stanovisko havarijný stav odôvodňujúci nariadenie neodkladného opatrenia, ktorá skutočnosť osvedčuje potrebu dočasnej úpravy pomerov okamžitým zásahom súdu z dôvodu reálnej hrozby rozširovania horizontálnych trhlín v styku so stropnou konštrukciou rodinného domu žalobcov a vertikálnych trhlín s deliacou konštrukciou, čím dochádza k zhoršovaniu statického stavu rodinného domu žalobcov. Žalobcovia boli toho názoru, že dostatočne osvedčili naliehavosť a potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov okamžitým zásahom súdu nariadením neodkladného opatrenia v záujme dosiahnutia zabezpečenia statických požiadaviek rodinného domu určeného na trvalé bývanie najmä žalobkyne v 4. rade, ktorá je ako osoba vyššieho veku (XX rokov), osobou chránenou a zhoršujúci sa technický stav rodinného domu spôsobuje žalobkyňi v 4. rade zdravotné komplikácie.

Po preskúmaní listinných dôkazov súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovia navrhovaným neodkladným opatrením osvedčili dôvodnosť a trvanie chráneného nároku, a preto vyhovel ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Konštatoval, že žalobcovia v obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia poukazovali na už vydané neodkladné opatrenia, na základe ktorých bola v konaniach vedených na Okresnom súde Topoľčany, sp. zn. 11C/45/2021 a 5C/35/2021 uložená povinnosť žalovaným, aby umožnili vstup žalobcom a pracovníkom vykonávajúcim opravu ich rodinného domu so súpisným č. XXX v obci W., a to za účelom opravy na nevyhnutnú dobu na pozemok parc. E KN č. XXX v katastrálnom území W.. Podľa názoru súdu prvej inštancie bezodkladná potreba úpravy pomerov medzi stranami sporu je v danej veci odôvodnená, pretože aj zo samotného statického stanoviska Ing. Dezidera Csenkyho (č. I. 35 súdneho spisu súdu prvej inštancie) z marca 2023 vyplýva, že tento popisuje defekty stavby, ktoré ohrozujú statickú bezpečnosť rodinného domu. Žalobcovia navrhovaným neodkladným opatrením podľa názoru súdu prvej inštancie sledovali predchádzanie vzniku úplného havarijného stavu ich rodinného domu, t. j. chcú predísť vzniku ďalších škôd, ktoré by ohrozovali rodinný dom v ich vlastníctve. V predmetnej veci súd prvej inštancie poukázal na zásadnú skutočnosť, že opravu rodinného domu žalobcov so súpisným číslom XXX je možné vykonať len cez pozemok a z pozemku, ktorý je vo vlastníctve žalovaných, konkrétne parc. E KN č. XXX - orná pôda o výmere XXXX m², pretože priestor medzi rodinným domom žalobcov a hranicou pozemku žalobcov so susedným pozemkom par. č. XXX je do XX cm, pričom v takom priestore nie je možné práce realizovať (8. bod uznesenia Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 5C/35/2021 zo dňa 26. 08. 2021).

Vstupom na susedný pozemok je potrebné rozumieť nielen samotné vstúpenie, teda prekročenie hranice susedovho pozemku, ale tiež pobyt na ňom obmedzený na účely vstupu. Vstupom na susedov pozemok je teda aj pobyt po nevyhnutnú dobu na vykonanie úkonov, ktoré si vyžaduje údržba alebo obhospodarovanie vlastného pozemku. Nemožno ním rozumieť trvalé právo prechodu alebo prejazdu (Uz NS ČR z 29. 4. 2002, sp. zn. 22 Cdo 2019/2000). Pri posudzovaní, na akú nevyhnutnú dobu a do akej nevyhnutnej miery je vlastník susediaceho pozemku povinný umožniť vstup na svoje pozemky, prípadne na stavby na nich stojace, sa zásadne prihliada na objektívnu potrebu toho, kto sa práva vstupu dovoľáva, nie na to, do akej miery bude vlastník susediaceho pozemku vo svojom vlastníckom práve obmedzený. Právo vstúpiť na pozemok za účelom obhospodarovania susedných pozemkov alebo stavieb nemožno priznať, pokiaľ by tým došlo bez náhrady k obmedzeniu práva vlastníka susediaceho pozemku v rozsahu blížiacom sa rozsahu alebo v podstate rovnajúcom sa povinnostiam vyplývajúcim z vecného bremena (Ro NS ČR z 5. 11. 2002, sp. zn. 22 Cdo 1281/2002). V predmetnom prípade je potrebné, aby súd dočasne upravil pomery strán sporu, a to aj vzhľadom na hroziacu škodu, ktorá by mohla vzniknúť absenciou reálneho prístupu žalobcov v 1. až 4. rade k ich rodinnému domu pre účely jeho opravy, ktorý nutne potrebujú aj z dôvodu odstraňovania už vzniknutého havarijného stavu, ako aj predchádzania vzniku ďalších možných škôd, ktoré hrozia alebo môžu hroziť. Pokiaľ žalobcovia v 1. až 4. rade nemôžu zabezpečiť opravu svojho rodinného domu iným spôsobom, sú vlastníci susediacich pozemkov povinní im umožniť na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere vstup na svoje pozemky,

čo priamo vyplýva z ust. § 127 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru súdu prvej inštancie navrhované neodkladné opatrenie zároveň nezasiahne neprimeraným spôsobom do vlastníckych práv žalovaných v 1. a v 2. rade, pretože títo budú môcť aj naďalej užívať svoje vlastnícke právo k svojej nehnuteľnosti.

Vo vzťahu k žalovanému v 3. rade súd prvej inštancie zamietol v celom rozsahu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (II. výrok), pretože tento ani nie je spoluvlastníkom nehnuteľnosti (LV č. 2008), vo vzťahu ku ktorej sa žalobcovia v 1. až 4. rade domáhajú nariadenia neodkladného opatrenia.

4. Proti I. výroku tohto uznesenia podali v zákonnej lehote spoločné odvolanie žalovaní v 1. a 2. rade.

4.1. Uviedli, že rozhodnutie súdu vychádza z neúplného, resp. nesprávneho posúdenia veci, čo mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré vychádzalo z neúplných, resp. zavádzajúcich podstatných skutkových zistení. Zároveň existujú ďalšie prostriedky riešenia úpravy pomerov, ktoré neboli zo strany žalobcov uplatnené pred podaním žaloby, o ktorých ale žalobcovia dopredu vedeli a mohli ich využiť. Neodkladné opatrenie by mal súd nariadiť iba za predpokladu, že sa preukáže skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov vrátane predloženia hodnoverne osvedčujúcich dôvodov a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a zároveň, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť iným spôsobom, čo zo strany žalobcov nebolo preukázané. V žalobe sa vyskytujú nepravdivé a neúplné popísania rozhodujúcich skutočností.

Zo strany žalobcov neboli splnené podmienky pre vydanie neodkladného opatrenia, pričom títo dlhodobo zneužívajú tento inštitút bez ohľadu vedomosti možného riešenia predmetu neodkladného opatrenia inými prostriedkami, ktoré žalovaní navrhli žalobcom v minulosti a ktoré sa žalobcovia ani nepokúsili využiť. V tejto súvislosti žalovaní v 1. a 2. rade ako odvolatelia poukázali na svoje predchádzajúce odvolania a rozhodnutia súdov (naposledy uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co/101/2022-100 zo dňa 30. 09. 2022) vo veci návrhov žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorí neposkytli súdu žiadne relevantné dôkazy o naliehavosti bezodkladnej úpravy pomerov okamžitým zásahom súdu. Dôkazné bremeno by malo spočívať výlučne na žalobcoch a neodkladné opatrenie by nemalo byť vydané iba na základe ich tvrdení bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Od vydania uznesenia Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co/101/2022-100 zo dňa 30. 09. 2022 uplynulo dostatok času, aby žalobcovia využili navrhovanú možnosť zo strany žalovaných, ktorá sa uvádza aj v predmetnom uznesení, a to konkrétne riešiť predmet neodkladného opatrenia formou vzájomnej komunikácie, bez zásahu súdu. Žalobcovia neoslovili osobne, ani písomne žalovaných s akoukoľvek požiadavkou, ktorá by sa týkala riešenia havarijného stavu ich domu (predmetu neodkladného opatrenia). „Stanovisko k posúdeniu trhlín v obvodovej nosnej konštrukcii rodinného domu“ predložené žalobcami a vypracované Ing. Csenkym je z marca 2023 (t. j. minimálne 6 mesiacov od zamietnutia návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co/101/2022-100 zo dňa 30. 09. 2022), teda viac ako 23 mesiacov od prvého návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia, čo nie je v súlade s predpokladom/podmienkou naliehavosti a potreby nevyhnutného riešenia predmetu neodkladného opatrenia. Žalovaní neboli oslovení (ani osobne, ani písomne) zo strany žalobcov, ani Ing. Csenkyho, aby mu, resp. inej oprávnenej osobe, ktorá mohla vydať „Statické stanovisko“, umožnili prístup k predmetnej nehnuteľnosti žalobcov z pozemku žalovaných za účelom obhliadky. Z uvedeného je možné vyvodiť záver, že stanovisko je účelovo pripravené pre podanie žaloby na neodkladné opatrenie a nereflektuje opis reálneho stavu nehnuteľnosti a vychádza iba z informácií poskytnutých žalovanými a obhliadke nehnuteľnosti „z vnútra“, nakoľko žalobcovia nepožiadali žalovaných o možnosť obhliadky ich nehnuteľnosti z vonkajšej strany, čoho dôkazom je aj absencia fotodokumentácie vonkajšej steny domu, ktorá susedí s nehnuteľnosťou žalovaného J. G.. U starostu obce si žalovaní overili, že rodina N. G. nemá v súčasnosti podané žiadne ohlásenie alebo žiadosť o stavebné povolenie na rekonštrukciu nehnuteľnosti a ani na opravu nosnej steny rodinného domu so súpisným č. XXX. Ubehli viac ako 4 mesiace od stanoviska statika a rodina žalobcov opäť v ničom nekoná aj napriek jasnému stanovisku statika, akým spôsobom opraviť nehnuteľnosť.

Zo strany žalovaných nedochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu práv a oprávnených záujmov žalobcov, nakoľko už v predchádzajúcich odvolaniach navrhovali žalobcom, aby pri oprave ich rodinného domu začali so žalovaným J. G. komunikovať a dohodli si detaily opravy domu. Žalovaní neboli zo strany žalobcov oboznámení o ich bližšom zámere a ďalšom postupe pri riešení havarijného stavu ich nehnuteľnosti, ani im nebránili osobne, ani písomne v domáhaní sa ich práva týkajúceho sa opravy nehnuteľnosti. Žalobcovia však nevedia hodnoverne preukázať potrebu bezodkladne upraviť pomery a preukázať splnenie predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko v predchádzajúcich

návrhoch na neodkladné opatrenia, aj v tomto aktuálnom, sa odvolávajú na narušené susedské vzťahy aj vo vzťahu na stavebné konanie v roku 1993. Hlavní aktéri predmetného konania už nežijú (P. G. a Y. G.) a súčasný vlastník nehnuteľnosti J. G. je ochotný sa so žalobcami dohodnúť na možnosti vstupu na jeho pozemok za účelom opravy nehnuteľnosti, čo však žalobcovia ani po vydaní právoplatného uznesenia Krajského súdu v Nitre v konaní pod sp. zn. 5Co/101/2022 zo dňa 30. 09. 2022 nevyužili. Z doterajších návrhov žalobcov na neodkladné opatrenia a odvolaní žalovaných je zrejmé, že žalobcovia dlhodobo zneužívajú inštitút neodkladného opatrenia.

4.2. Podľa názoru odvolateľov napadnuté uznesenie neobsahuje dôležité náležitosti, nereflektuje skutkový stav a ochotu žalovaných umožniť žalobcom vstup na pozemok žalovaných na nevyhnutnú dobu za účelom opravy ich rodinného domu a je ovplyvnené nepravdivými informáciami zo strany žalobcov.

Z podkladov žalobcov ani zo samotného napadnutého uznesenia nie je zrejмый rozsah, presný účel, podmienky a spôsob prevedenia prác, ani časové vymedzenie rekonštrukčných prác na nehnuteľnosti žalobcov. Ani samotný návrh žalobcov zo dňa 01. 06. 2023 tieto údaje neobsahuje. Súd sa iba stotožnil s návrhom žalobcov a neriešil samotné riešenie vstupu na pozemok, časové hľadisko/obmedzenie a ani okolnosti, či vôbec stále pretrváva dôvod podať už v poradí 4. návrh v tej istej veci na príslušný súd.

Žaloba na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 01. 06. 2023 zo strany žalobcov predstavuje opätovné zneužívanie inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobcovia budú môcť dostať na cudzí pozemok, a to za účelom napr. aj budovania betónového oplotenia, ktorého výstavba bola súčasťou návrhu na neodkladné opatrenie zo dňa 15. 10. 2021.

Zo samotného návrhu žaloby na nariadenie neodkladného opatrenia a skutočností ktoré popisujú žalovaní, vznikli vážne pochybnosti o potrebe nariadenia neodkladného opatrenia. Žalobcovia nepreukázali naliehavosť potreby úpravy pomerov a ani vôľu riešiť tento spor mimosúdnou cestou, pričom žiadna požiadavka zo strany žalobcov voči žalovaným ohľadom riešenia rekonštrukcie ich nehnuteľnosti nebola v období od 15. 10. 2021 až do súčasnosti vznesená/zaslaná. Uvedený dátum žalovaní uviedli v súvislosti s 2. návrhom o nariadenie neodkladného opatrenia z 15. 10. 2021, o ktorom sa viedlo konanie pod sp. zn. 11C/45/2021. Po vydaní ďalšieho uznesenia č. k. 5C/35/2021-24 zástupca AG Stavbet ústne oznámil žalovanému v 2. rade dňa 13. 09. 2021, že má za úlohu od objednávateľa (žalobcov) pokračovať vo výstavbe betónového oplotenia v blízkosti predmetného rodinného domu, teda nešlo o riešenie rekonštrukcie rodinného domu. Žalobcovia v tomto konaní, rovnako ako v minulosti, nepreukázali okrem fotiek, statického stanoviska a vlastníckeho vzťahu žiadny iný relevantný predpoklad dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Nepredložili žiadny popis plánovaných stavebných prác, použitia technológie na sanáciu havarijného stavu, rozsah prác, časový harmonogram, riešenie vstupu na cudzí pozemok, ohlásenie rozsahu prác príslušnému stavebnému úradu, preukázanie zabezpečeného/objednaného stavebného materiálu, zabezpečenie stavebného dozoru a pod.. Bez vyššie spomínaných náležitostí predsa nedokážu žalobcovia preukázať, že navrhovaných X mesiacov neodkladného opatrenia bude postačujúcich na zrealizovanie opravy nehnuteľnosti.

4.3. Žalobcovia vo svojom návrhu neopísali rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce existenciu potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Výrok napadnutého uznesenia vychádza z neúplných a zavádzajúcich podkladov uvedených v návrhu žalobcov, nakoľko žalobcovia ani v predchádzajúcom termíne uvedenom v uznesení o neodkladnom opatrení a ani na základe návrhu žalovaných na riešenie opravy ich nehnuteľnosti aj po termíne uvedenom v uznesení o neodkladnom opatrení, nepožiadali o vstup na pozemok za účelom rekonštrukčných prác na ich rodinnom dome. Taktiež nevyužili lehotu ani v predchádzajúcich uzneseniach o neodkladnom rozhodnutí a nespravili žiadne kroky, ktoré by preukazovali dôvodnú potrebu rekonštrukcie ich rodinného domu. Klamlivo tvrdia, že došlo k zmareniu opravy ich rodinného domu v dôsledku prístupu a správaniu sa žalovaných. Rovnako tak klamlivo tvrdia naliehavú potrebu opravy nehnuteľnosti, nakoľko medzi pôvodným termínom 31. 12. 2021 a podaním návrhu na neodkladné opatrenie a žalobou zo dňa 01. 06. 2023 ubehlo viac ako 18 mesiacov a namiesto ohlásenia opravy domu stavebnému úradu, predstavenie rozsahu prác a riešenia vstupu na pozemok sa opäť vydali cestou klamlivého zavádzania súdu cez inštitút neodkladného opatrenia a diskriminácie/šikanovania žalovaných.

Žalobcovia v tomto ako aj predošlých návrhoch na neodkladné opatrenie nepreukázali žiadnu relevantnú dokumentáciu, ktorá by podporovala ich pripravenosť rekonštruovať nehnuteľnosť okamžite. V prípade ak ide o havarijný stav, nemôžu si predsa žalobcovia z hľadiska stavebného konania svojvoľne označiť tento stav ako údržba/oprava a tým sa snažiť jednak vyhnúť ohlasovacej povinnosti stavebnému úradu a zároveň si vynútiť neodkladné opatrenie za účelom vstupu na pozemok.

4.4. Žalobcovia klamlivo uvádzajú skutočnosti v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z 01. 06. 2023, ktoré sa nezakladajú na pravde („oprava/údržba ich rodinného domu bola zmarená v dôsledku

prístupu a spávaniu sa odporcov, ktorí napriek vykonateľným rozhodnutiam odopreli/neumožnili vstup navrhovateľom, resp. nimi poverených osôb na pozemok č. XXX“. Zo strany žalobcov nebola voči žalovaným v období od 15. 10. 2021 až do súčasnosti vznesená žiadnou formou požiadavka ohľadom opravy nehnuteľnosti žalobcov. K svojim tvrdeniam žalobcovia nemajú žiadne relevantné podklady, pričom žalovaní nerobili žiadne obštrukcie k možnosti opravy rodinného domu, nakoľko zo strany žalobcov o to neboli ani požiadaní.

4.5. Žalovaní ďalej uviedli, že žalobcovia sa snažia pod pojmom havarijný stav ich rodinného domu zároveň navodiť dojem, že ide o bežnú opravu alebo údržbu, a preto sa môžu vyhnúť povinnostiam voči stavebnému úradu a minimálnym požiadavkám týkajúcim sa riešenia vstupu na pozemok žalovaných. Doposiaľ však nepreukázali rozsah prác, ani spôsob opravy nehnuteľnosti. Na základe všetkých krokov, ktoré žalobcovia podnikli za posledné roky, žalovaní konštatovali, že primárnym cieľom žalobcov nie je oprava domu, ale výstavba betónového oplotenia cez pozemok žalovaných, čo potvrdil aj zástupca firmy AG Stavbet.

Žalobcovia prizvali statika až v marci 2023, ktorý vo svojom stanovisku navrhol dodatočne zriadiť podchytenie základu pod jestvujúcou nosnou obvodovou konštrukciou, čím opäť potvrdil, že treba urobiť zásah do nosných konštrukcií a tým pádom si žalobcovia nemôžu opravu domu robiť svojpomocne bez ohlásenia, resp. stavebného povolenia ako udržiavacie práce. Tento úkon musí robiť certifikovaná firma v súčinnosti so stavebným úradom a stavebným dozorom. Žalobcovia do vydania riešenia statikom ani sami nevedeli ako riešiť opravu nosnej steny, nakoľko dodnes nepredložili žiadne dokumenty týkajúce sa opravy rodinného domu.

5. V rámci odvolacieho návrhu žalovaní navrhli zrušenie napadnutého uznesenia a zamietnutie, prípadne odmietnutie návrhu žalobcov na neodkladné opatrenie zo dňa 01. 06. 2023. V tejto súvislosti zároveň navrhli, aby súd žalobcov požiadal o písomné zaslanie, prípadne osobné odovzdanie podkladov týkajúcich sa opravy ich rodinného domu a vstupu na pozemok na adresu žalovaného v 2. rade. Taktiež navrhli, aby nemali žalobcovia súdom priznaný žiadny nárok na náhradu trov konania, ani iné náhrady, ktoré by mali znášať žalovaní.

6. V závere odvolania žalovaní (rovnako ako v odvolaniach proti uzneseniu č. k 5C/35/2021-24, č. k. 11C/45/2021-34 a v odvolaní voči uzneseniu v konaní pod sp. zn. 8C/32/2022) zopakovali, že zo strany žalobcov ide opäť o nedôvodný šikanózný návrh, nakoľko ani v prípade vykonateľnosti predchádzajúcich uznesení nebola zo strany žalobcov preukázaná žiadna snaha o reálnu opravu ich rodinného domu a k realizácii opravy domu v určenej lehote nedošlo, okrem snahy vybudovať betónový plot cca XX cm od nosného múra ich rodinného domu, ktorý má byť predmetom opravy. Prvé neodkladné opatrenie na opravu domu trvalo do 30. 09. 2021 a rodina N. G. chcela dňa 13. 09. 2021 začať s výstavbou oplotenia, nie opravou domu. V prípade vybudovania predmetného betónového plotu v blízkosti ich rodinného domu (cca XX - XX cm od neho), nebude žiadny priestor na opravu nosnej steny ich rodinného domu, preto dôvody uvádzané v návrhu žalobcov možno označiť ako minimálne zavádzajúce, resp. nepravdivé. V predmetnej veci v návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia absentujú potrebné náležitosti (rozsah prác na oprave domu, vyznačený prístup k nehnuteľnosti, povolenie vydané stavebným úradom, resp. ohlásenie stavebných úprav a pod.) a neexistuje žiadny dôkaz, že rodina N. G. chce naozaj opraviť havarijný stav ich rodinného domu. Už na základe stanoviska súdneho znalca z roku 1994 je preukázateľné, že rodina N. G. dlhé roky vedela o poškodeniach na ich dome a celé tie roky nekonali a nevykonali žiadne opravy na ich nehnuteľnosti. Situáciu s opravou rodinného domu rodiny N. G. nie je potrebné riešiť neodkladným opatrením, ale spôsobom, kde sa žalovaní budú môcť aktívne oboznámiť s reálnym riešením opravy ich nehnuteľnosti. Desaťročia pretrvávajú spory o určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam z dôvodu posunutých hraníc pozemku, ale žalovaní umožnia opravu domu rodine N. G.. Z dôvodu existujúcich sporov o určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam z dôvodu posunutých hraníc pozemku, žalovaní nesúhlasia s výstavbou oplotenia zo strany rodiny N. G. na týchto sporných hraniciach, pokiaľ nebudú prešetrené ich podnety príslušnými úradmi a zamerané hranice súdnym znalcom. To ale neznamená, že žalovaní nesúhlasia s opravou ich domu.

7. K odvolaniu žalovaných v 1. a 2. rade sa vyjadrili žalobcovia vo vyjadrení zo dňa 08. 08. 2023 prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Konštatovali, že odôvodnenie napadnutého uznesenia obsahuje dostatok dôvodov na nariadenie neodkladného opatrenia a ich uvedenie je zrozumiteľné, spĺňa základné gramatické a štylistické hľadiská. Samotné podanie odvolania žalovanými proti neodkladnému opatreniu (ktorým okresný súd uložil žalovaným povinnosť sprístupniť nehnuteľnosť vo vlastníctve

žalovaných na nevyhnutný čas za účelom opravy rodinného domu žalobcov) preukazuje opak a nereálnosť tzv. „vzájomnej komunikácie“ so žalovanými, ktorí odmietajú so žalobcami komunikovať a znemožňujú žalobcom svojim prístupom možnosť vykonania nevyhnutnej údržby a opravy ich domu. Ďalej konštatovali, že priamo z odvolaním napadnutého uznesenia je dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa žalobcovia domáhali nariadenia neodkladného opatrenia, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov okresný súd vychádzal a akými úvahami sa riadil. V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery, vysvetlil tiež dôvody, so zreteľom na ktoré považoval dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia, ktorými súčasne poukázal na podstatu nariadeného neodkladného opatrenia.

Žalovaní v minulosti neprejavili žiadnu vôľu sa so žalobcami dohodnúť, alebo slušne komunikovať a teda žalobcom neumožnili zrealizovať ani nevyhnutné opravy ich rodinného domu. Tieto tvrdenia žalovaných sú vyslovene účelové z dôvodu posilnenia ich argumentácie v rámci odvolania proti neodkladnému opatreniu, veď napokon nič nebráni v prípade dobrého úmyslu žalovaných, aby v záujme zlepšenia susedských vzťahov oslovili sami žalobcov a umožnili im predmetnú opravu ich rodinného domu, ako sami uvádzajú v odvolaní. Narušené susedské vzťahy a nemožnosť realizovania stavby v zmysle stavebného povolenia a údržby/opravy rodinného domu žalobcov je zrejmá nielen z odvolania žalovaných, ale vyplýva tiež z uznesenia Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 11C/45/2021-34 zo dňa 15. 11. 2021, ako poukázal aj súd v napadnutom uznesení.

Záverom žalobcovia konštatovali, že odvolaním napadnuté uznesenie je vecne správne a netrpí žiadnymi v odvolaní tvrdenými vadami a navrhli, aby odvolací súd uznesenie potvrdil.

8. K vyjadreniu žalobcov sa vyjadrili žalovaní v 1. a 2. rade v podaní zo dňa 17. 08. 2023. Uviedli, že žalobcovia ani po troch mesiacoch od návrhu na neodkladné opatrenie nevykonávajú opravy na ich nehnuteľnosti, a to ani na tej časti, ktorú majú statikom označenú za havarijnú a zároveň je prístupná z ich pozemku. Žalobcovia nikdy nepredložili žiadne podklady, ktoré by preukazovali skutočnosť, že chcú reálne začať opravu ich nehnuteľnosti. Na podporu svojich tvrdení predložili ako prílohu e-mailovú komunikáciu so starostom obce W., list zo dňa 17. 08. 2023 označený ako „Výzva na urovnanie sporu/ Pokus o zmier a dohodu pri rekonštrukcii rodinného domu“ spolu s podacím lístkom a fotodokumentáciu.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov - ďalej aj CSP) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario toto rozhodnutie v zmysle ust. § 388 CSP zmenil v napadnutom I. výroku tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

10. Podľa § 127 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, vlastníci susediacich pozemkov sú povinní umožniť na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere vstup na svoje pozemky, prípadne na stavby na nich stojace, pokiaľ to nevyhnutne vyžaduje údržba a obhospodarovanie susediacich pozemkov a stavieb. Ak tým vznikne škoda na pozemku alebo na stavbe, je ten, kto škodu spôsobil, povinný ju nahradiť; tejto zodpovednosti sa nemôže zbaviť.

11. Podľa ust. § 324 ods. 1, 3 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa ust. § 325 ods. 1, 2 písm. d/ CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby
d/ niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,

Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 329 ods. 1, 2, 3 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

Podľa § 330 ods. 1, 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

12. Neodkladné opatrenie je najtypickejší zabezpečovací prostriedok civilného procesu, ktoré sa uplatňuje v činnosti súdu pred začatím konania, v konaní vo veci samej i po skončení konania. Ide o provizórnu úpravu pomerov strán konania s cieľom umožniť plynulý priebeh rozhodovania vo veci samej, či zabezpečiť realizáciu priznaných nárokov úspešnej strany.

13. V predmetnej veci žalobcovia v 1. až 4. rade (ďalej aj žalobcovia) podali žalobu zo dňa 01. 06. 2023 podľa ust. § 127 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a ust. § 137 písm. a/ CSP, ktorou sa domáhajú toho, aby súd rozhodol tak, že „žalovaní, ako vlastníci pozemku, ktorý je evidovaný Okresným úradom Topoľčany, katastrálny odbor na LV č. XXXX, okres O., obec W., k. ú. W. ako parc. reg. „E“ č. XXX o výmere XXXX m², orná pôda, sú povinní umožniť žalobcom ako vlastníkom rodinného domu so súp. č. XXX, postavenom na pozemku parc. reg. „C“ č. XXXX/X o výmere XXX m², zastavaná plocha a nádvorie, ktorý je evidovaný Okresným úradom Topoľčany, katastrálny odbor na LV č. XXX, okres O., obec W., k. ú. W. a nimi povereným osobám, vstup na pozemok evidovaný Okresným úradom Topoľčany, katastrálny odbor na LV č. XXXX, okres O., obec W., k. ú. W. ako parc. reg. „E“ č. XXX o výmere XXXX m², orná pôda, za účelom nevyhnutnej údržby a opravy rodinného domu so súp. č. XXX postaveného na pozemku parc. reg. „C“ č. XXXX/X o výmere XXX m², zastavaná plocha a nádvorie, evidovaného Okresným úradom Topoľčany, katastrálny odbor na LV č. XXX, okres O., obec W., k. ú. W. a oplotenia, a to v nevyhnutnej miere a na nevyhnutnú dobu“.

Súčasťou podanej žaloby bol i návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d/ CSP v znení „žalovaní v 1. až 3. rade sú povinní umožniť žalobcom v 1. až 4. rade alebo nimi povereným osobám, vstup na pozemok, ktorý je evidovaný Okresným úradom Topoľčany, katastrálny odbor na LV č. XXXX, okres O., obec W., k. ú. W. ako parc. reg. „E“ č. XXX o výmere XXXX m², orná pôda za účelom vykonania nevyhnutnej údržby a opravy rodinného domu so súp. č. XXX, postaveného na pozemku parc. reg. „C“ č. XXXX/X o výmere XXX m², zastavaná plocha a nádvorie, evidovaného Okresným úradom Topoľčany, katastrálny odbor na LV č. XXX, okres O., obec W., k. ú. W., po dobu X mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia“.

14. Súd prvej inštancie návrhu žalobcov v 1. až 4. rade na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade (ďalej aj žalovaní) vyhovel, teda týmto žalovaným uložil povinnosť v rozsahu, v akom to žalobcovia žiadali. Vychádzal pritom z tvrdení, ktoré uvádzali žalobcovia v 1. až 4. rade v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a z nimi predložených dôkazov (LV č. XXX, č. XXXX a č. XXXX - všetky zo dňa 31. 05. 2023 pre katastrálne územie Krušovce, stavebné povolenie zo dňa 01. 11. 1993, ohlásenie drobnej stavby podľa § 57 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a § 5 vyhl. č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona zo dňa 28. 11. 2019, čiastočný výpis z LV č. XXX zo dňa 08. 09. 2019, fotokópia katastrálnej mapy, fotokópie časti rodinného domu, statické stanovisko z marca 2023, uznesenie Okresného súdu Topoľčany č. k. 5C/35/2021-24 zo dňa 26. 08. 2021 a č. k. 11C/45/2021-34 zo dňa 15. 11. 2021).

V súvislosti s týmito dôkazmi odvolací súd uvádza, že dokazovanie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. To je pojmovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania, osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš pravdepodobné. Aj v tomto konaní je strana povinná označiť tvrdenia a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pokiaľ mieni byť úspešná (ust. § 149 a nasl.

CSP). Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom nariadeného neodkladného opatrenia.

15. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že jeho nariadenie je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi stranami a tieto právne vzťahy vyžadujú neodkladnú úpravu. Zároveň sa v právnych vzťahoch medzi stranami nesmie vytvoriť nenávratný stav a nesmie sa neprimeraným spôsobom zasahovať do vzťahov medzi nimi. Ustanovenie § 325 ods. 1 CSP upravuje dva zákonné dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to: 1/ ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán alebo 2/ ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Právne pomery a ich relevanciu je potrebné posúdiť vždy podľa stavu existujúceho v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (ust. § 329 ods. 2 CSP). Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotný atribút bezodkladnosti bez ďalšieho neznamená, že ide o akútny a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná a pretrvávať aj po určité časové obdobie. Vzhľadom na uvedené je pre súd rozhodujúce výlučne kritérium splnenia zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. V posudzovanom prípade odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu a po preskúmaní odvolacích námietok žalovaných v 1. a 2. rade dospel k záveru, že návrh žalobcov v 1. až 4. rade na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Odvolací súd sa stotožnil s námietkou žalovaných, že v posudzovanom prípade žalobcovia nepreukázali naliehavosť, nevyhnutnosť a primeranosť nimi navrhovaného neodkladného opatrenia.

17. Žalobcovia v 1. až 4. rade totiž svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnili potrebou nevyhnutnej údržby a opravy rodinného domu so súp. č. XXX, ktorého sú spoluvlastníkmi, pričom opodstatnenosť jeho nariadenia osvedčovali statickým stanoviskom k posúdeniu vzniku trhlín v obvodovej nosnej konštrukcii rodinného domu, ktorý vypracoval Ing. Dezider Csenky v marci 2023. Zo stanoviska vyplýva, že ho vypracoval po dôkladnej obhliadke nosnej obvodovej konštrukcie v rodinnom dome a na základe informácií N. G. (žalobkyňa v 4. rade). Ďalej v stanovisku popísal zistený stav s tým, že popísané „defekty“ ohrozujú statickú bezpečnosť rodinného domu a príčinou popísaných trhlín je deformácia základovej konštrukcie JV nosnej obvodovej konštrukcie - vsakovanie dažďovej vody zo strešného zvodu alebo malá výška základu nedosahuje nezamfajúcu hĺbku. Na odstránenie príčiny je podľa stanoviska možné dodatočne zriadiť podchytenie základu pod jestvujúcou nosnou obvodovou konštrukciou, čím sa vyrieši problém tvorenia trhlín v JV jestvujúcej nosnej obvodovej konštrukcie rodinného domu a vykonaním tohto opatrenia nebude ohrozená statická bezpečnosť rodinného domu. Žalobcovia ďalej tvrdili, že zo statického stanoviska vyplýva, že nosná stena ich rodinného domu je v havarijnom stave a vyžaduje si naliehavú opravu/údržbu, aby sa ďalej statický stav domu nezhoršoval, nakoľko do trhlín zateká napr. dažďová voda, ktorá ďalej poškodzuje statiku nosnej steny a technický stav rodinného domu, ako preukazuje aj priložená fotodokumentácia, z ktorej vyplýva, že fasáda rodinného domu je značne poškodená a preukazuje v nadväznosti na statické stanovisko havarijný stav odôvodňujúci nariadenie neodkladného opatrenia, ktorá skutočnosť osvedčuje potrebu dočasnej úpravy pomerov okamžitým zásahom súdu z dôvodu reálnej hrozby rozširovania horizontálnych trhlín v styku so stropnou konštrukciou rodinného domu žalobcov a vertikálnych trhlín s deliacou konštrukciou, čím dochádza k zhoršovaniu statického stavu rodinného domu žalobcov.

Potrebu vydania neodkladného opatrenia v navrhovanom rozsahu žalobcovia odôvodnili i tvrdením, že žalovaní im neumožňujú prístup k pozemku parc. č. XXX za účelom vykonania opravy a údržby ich domu a že vzhľadom na statické stanovisko (z ktorého vyplýva narušená statika nosnej steny rodinného domu) osvedčili neodkladnosť opravy/údržby rodinného domu, ktorú je možné vykonať výlučne cez pozemok a z pozemku žalovaných a z tohto dôvodu (vzhľadom na poškodenú statiku nosnej steny) ako i z dôvodu narušených susedských vzťahov medzi sporovými stranami je nariadenie neodkladného opatrenia nevyhnutným predpokladom umožniť žalobcom a/alebo nimi povereným osobám, vstup na pozemok žalovaných za účelom neodkladnej a nevyhnutnej opravy/údržby rodinného domu, kým súd nerozhodne podľa ust. § 127 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov vo veci samej.

18. Pri rozhodovaní o návrhu žalobcov v 1. až 4. rade na vydanie neodkladného opatrenia bolo a je potrebné vychádzať z ust. § 127 ods. 3 vety prvej Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého vlastníci susediacich pozemkov sú povinní umožniť na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere vstup

na svoje pozemky, prípadne na stavby na nich stojace, pokiaľ to nevyhnutne vyžaduje údržba a obhospodarovanie susediacich pozemkov a stavieb. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Cpj 203/1988, publikované pod R 3/1988, z ktorého vyplýva, že podľa ust. § 130a ods. 3 veta prvá Občianskeho zákonníka (aktuálne ust. § 127 ods. 3 Občianskeho zákonníka) sú vlastníci susediacich pozemkov povinní umožniť vstup na svoje pozemky, pokiaľ to nevyhnutne vyžaduje údržba a obhospodarovanie susediacich pozemkov a stavieb (pozri R 50/1985, str. 519 - 520 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk). Predpokladom pre to, aby bolo možné podľa citovaného ustanovenia vlastníkovi pozemku uložiť, aby umožnil susedovi vstup na pozemok, je nevyhnutnosť vykonania údržby, prípadne nevyhnutnosť obhospodarovania susedovho pozemku alebo stavby. Údržbou je potrebné rozumieť práce spojené s udržiavaním pozemkov a stavieb v dobrom stave. Pojem nevyhnutnosti je potrebné vyložiť z objektívnych hľadísk, pretože by odporovalo právnej istote, keď by bolo možné vychádzať zo subjektívnych predstáv, či prania vlastníkov susediacich pozemkov a stavieb. Vstupom je potrebné rozumieť nielen samotné vstúpenie, teda prekročenie hranice susedovho pozemku, ale tiež pobyt na ňom, obmedzený účelom vstupu. Vstupom na susedov pozemok v zmysle tohto ustanovenia je teda aj pobyt po dobu nevyhnutnú na vykonanie úkonov, ktoré si vyžaduje údržba alebo obhospodarovanie vlastného pozemku.

19. Žalovaní v 1. a 2. rade podľa názoru odvolacieho súdu správne namietali v podanom odvolaní, že žalobcovia v 1. až 4. rade doposiaľ žiadnym spôsobom neosvedčili potrebu dočasnej úpravy pomerov navrhovaným neodkladným opatrením, t. j., že aktuálne (ku dňu vydania neodkladného opatrenia) sú pripravení zrealizovať opravu a údržbu svojho rodinného domu. Osvedčili len to, že ich rodinný dom má podľa statického stanoviska z marca 2023 také „defekty“, ktoré ohrozujú jeho statickú bezpečnosť, ale z obsahu spisu vyplýva, že sa jedná o stav pretrvávajúci dlhšie. Už v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní pod sp. zn. 5C/35/2021 žalobcovia (žalobca v 1. rade ako právny predchodca žalobcov v 1. až 3. rade v aktuálnom konaní a žalobkyňa v 2. rade ako žalobkyňa v 4. rade v aktuálnom konaní) tvrdili, že zistené poškodenia ich rodinného domu treba považovať za havarijný stav s tým, že opravu rodinného domu je nevyhnutné vykonať bezodkladne a možno ju vykonať len z pozemku a cez pozemok žalovaných. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 5C/35/2021-24 zo dňa 26. 08. 2021 (č. l. 42 až 44 v súdnom spise) vyhovel návrhu a žalovaným v 1. až 3. rade (totožným so žalovanými v aktuálnom konaní) uložil povinnosť umožniť vstup žalobcov a pracovníkov vykonávajúcim opravu rodinného domu žalobcov súp. č. XXX v obci W. za účelom opravy rodinného domu na nevyhnutnú dobu na pozemok parc. E KN č. XXX v katastrálnom území W. s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do 30. 09. 2021. V ďalšom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní pod sp. zn. 11C/45/2021 rovnako žalobcovia (žalobca v 1. rade ako právny predchodca žalobcov v 1. až 3. rade v aktuálnom súdnom konaní a žalobkyňa v 2. rade ako žalobkyňa v 4. rade v aktuálnom konaní) tvrdili, že zistené poškodenia ich rodinného domu treba považovať za havarijný stav s tým, že opravu rodinného domu je nevyhnutné vykonať bezodkladne a možno ju vykonať len z pozemku a cez pozemok žalovaných. Aj tomuto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie vyhovel, a to uznesením č. k. 11C/45/2021-34 zo dňa 15. 11. 2021 (č. l. 38 až 41 v súdnom spise), ktorým žalovaným v 1. až 3. rade (totožným so žalovanými v aktuálnom konaní) uložil povinnosť umožniť vstup žalobcov a pracovníkov vykonávajúcim opravu rodinného domu žalobcov súp. č. XXX v obci W. za účelom opravy rodinného domu na nevyhnutnú dobu na pozemok parc. č. E KN č. XXX v katastrálnom území W. s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do 31. 12. 2021.

Ďalšie konanie o v poradí treťom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa viedlo na súde prvej inštancie pod sp. zn. 8C/32/2022 medzi totožnými stranami ako v tomto konaní, pričom žalobcovia v 1. až 4. rade žiadali jeho nariadenie z identických skutkových a právnych dôvodov, ako to vo vyššie označených predchádzajúcich konaniach žiadal právny predchodca žalobcov v 1., 2. a 4. rade a žalobkyňa v 3. rade (označenie strán v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/32/2022). I tomuto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie vyhovel, a to uznesením č. k. 8C/32/2022-46 zo dňa 11. 07. 2022, ktorým žalovaným v 1. až 3. rade opätovne uložil povinnosť umožniť žalobcom v 1. až 4. rade a nimi povereným osobám vstup na pozemok evidovaný v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX, k. ú. W. ako parc. reg. „E“ č. XXX o výmere XXXX m², orná pôda za účelom opravy/údržby rodinného domu so súp. č. XXX postaveného na pozemku parc. reg. „C“ č. XXXX/X o výmere XXX m², zastavaná plocha a nádvorie, evidovaného v katastri nehnuteľností na LV č. XXX, k. ú. W. v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov Y. G. a N. G. do času ukončenia nevyhnutnej opravy/údržby rodinného domu súp. č. XXX.

V súvislosti s vyššie označeným v poradí už tretím konaním o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd poukazuje na svoje rozhodnutie, a to uznesenie č. k. 5Co/101/2022-100 zo

dňa 30. 09. 2022 (č. I. 100 až 110 v súdnom spise), ktorým rozhodol tak, že na základe odvolania žalovaných v 1. a 2. rade zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie č. k. 8C/32/2022-46 zo dňa 11. 07. 2022 a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. V odôvodnení tohto uznesenia (21. bod) odvolací súd konštatoval, že žalobcovia neosvedčili naliehavosť bezodkladnej úpravy pomerov, o čom svedčí skutočnosť, že napriek právoplatnému a vykonateľnému uzneseniu č. k. 5C/35/2021-24 zo dňa 26. 08. 2021, ktoré malo trvať do 30. 09. 2021 a právoplatnému a vykonateľnému uzneseniu č. k. 11C/45/2021-34 zo dňa 15. 11. 2021, ktoré malo trvať do 31. 12. 2021 a ktorými bolo nariadené neodkladné opatrenie, aké požadovali aj v tejto veci, nepodali žalobu vo veci samej na úpravu práv a povinností medzi stranami podľa ust. § 123 a § 127 Občianskeho zákonníka, o čom boli v týchto neodkladných opatreniach súdom poučení. Neodkladné opatrenia tak zanikli uplynutím času, na ktorý boli nariadené. V uznesení č. k. 5Co/101/2022-100 zo dňa 30. 09. 2022 odvolací súd uviedol okrem iného i to, že „Už len samotné uplynutie času od nariadenia neodkladného opatrenia zo dňa 26. augusta 2021 do podania v tejto veci návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, t. j. do 30. 06. 2022 svedčí o nedostatku naliehavosti bezodkladnej úpravy pomerov nariadením neodkladného opatrenia“.

20. Napriek vyššie uvedenému žalobcovia v 1. až 4. rade podali ďalší, t. j. v poradí štvrtý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z totožných skutkových a právnych dôvodov ako predchádzajúce, ku ktorému pripojili statické stanovisko z marca 2023 a ktorému súd prvej inštancie odvolaním napadnutým I. výrokom uznesenia č. k. 16C/47/2023-51 zo dňa 27. 06. 2023 vyhovel. Z predloženého statického stanoviska (z ktorého vychádzal i súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní v predmetnej veci) vyplýva stav rodinného domu, pričom popisuje i „defekty“, ktoré ohrozujú statickú bezpečnosť a jeho súčasťou sú i navrhované opatrenia (dodatočne zriadiť podchytenie základu pod jestvujúcou nosnou obvodovou konštrukciou). Nemožno však z neho vyvodiť záver o nevyhnutnosti a naliehavosti vykonania opravy, resp. údržby rodinného domu žalobcov z pozemku žalovaných. Odvolací súd potom dospel k záveru, že v prejednávanej veci nie sú splnené podmienky v zmysle ust. § 127 ods. 3 Občianskeho zákonníka pre uloženie povinnosti žalovaným umožniť žalobcom v 1. až 4. rade a nimi povereným osobám vstup na ich pozemok za účelom vykonania opravy, resp. údržby rodinného domu z pozemku žalovaných. Naviac, v konaní nebolo sporné, že žalobcovia vôbec nevykonávajú žiadne opravy ani údržbu rodinného domu (žalobcovia to neosvedčili, ani netvrdili), teda ani také, ktoré by bolo možné vykonávať iba z pozemku žalovaných, pričom neosvedčili ani to, že by odstránenie „defektov“ ohrozujúcich statickú bezpečnosť ich rodinného domu bolo možné iba z pozemku žalovaných.

21. Umožnenie vstupu na pozemok žalovaných je vážnym zásahom do ich vlastníckeho práva a takýto zásah je možný len na základe a v medziach zákona, ktoré sú určené ust. § 127 ods. 3 Občianskeho zákonníka. V zmysle tohto ustanovenia vlastníci susediacich pozemkov sú povinní umožniť na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere vstup na svoje pozemky, prípadne na stavby na nich stojace, pokiaľ to nevyhnutne vyžaduje údržba a obhospodarovanie susediacich pozemkov a stavieb (ust. § 127 ods. 3 prvá veta Občianskeho zákonníka). Žalovaným by teda bolo možné uložiť povinnosť umožniť vstup na ich pozemok za účelom údržby, či opráv rodinného domu žalobcov v 1. až 4. rade v prípade, ak by práce s tým súvisiace bolo možné vykonať iba z pozemku žalovaných za predpokladu, že by žalobcovia preukázali existenciu oprávnenia na realizáciu stavebných prác na ich rodinnom dome, resp. by preukázali dodržanie iného stavebným zákonom stanoveného postupu pri vykonávaní stavebných prác na ich rodinnom dome, ktoré by si vyžadovali súčinnosť žalovaných a žalovaní by túto súčinnosť dobrovoľne odmietli poskytnúť. V prejednávanej veci však o takýto prípad nejde a vzhľadom na nesplnenie zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnej veci bolo potrebné odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti I. výroku zmeniť a návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

22. Žalobcovia podľa názoru odvolacieho súdu v predmetnom konaní ani neosvedčili potrebu naliehavosti a nevyhnutnosti úpravy navrhovaným neodkladným opatrením, a to s poukazom na ich pretrvávajúce opakované tvrdenia o havarijnom stave rodinného domu, ale bez toho, aby podnikli reálne kroky k vykonaniu jeho opravy, resp. údržby. Statické stanovisko osvedčuje len potrebu vykonania opráv a údržby rodinného domu, ale nie potrebu ich vykonania z pozemku žalovaných, ani záujem žalobcov na ich reálnom vykonaní s poukazom na to, že žalobcovia nevyužili v minulosti nariadené dve neodkladné opatrenia, ktoré zanikli uplynutím času a tretie rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia odvolací súd zmenil tak, že návrh zamietol.

Pre rozhodnutie súdu v tomto prípade (po osvedčení vlastníckeho práva žalobcov) bolo podstatné vyhodnotenie naliehavosti a nevyhnutnosti nariadenia neodkladného opatrenia a tiež jeho primeranosti, na čo podľa názoru odvolacieho súdu neboli splnené procesné podmienky, a to aj napriek tvrdeným narušeným vzťahom medzi stranami, ktoré majú korene v minulosti. Žalobcovia vo svojom návrhu tvrdili, že žalovaní im bránia vo vykonaní opravy, resp. údržby rodinného domu, že medzi nimi pretrvávajú konflikty a ich vzťahy sú preto narušené. To však nepostačuje na to, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by došlo k tak závažnému zásahu do práv žalovaných, ako to žiadali žalobcovia v petíte svojho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. V posudzovanom prípade žalobcovia v konaní o štvrtom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neprodukovali žiaden dôkaz, ktorým by osvedčili nimi tvrdenú naliehavú a nevyhnutnú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov nariadením neodkladného opatrenia v navrhovanom znení.

23. Na základe vyššie uvedených skutočností a dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že v posudzovanom prípade neboli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, a preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil v časti I. výroku tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

Odvolací súd však zdôrazňuje, že pri rozhodovaní v predmetnej veci neskúmal okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej a svojim rozhodnutím ani neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej.

24. V súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) o nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré nie je neodkladným opatrením vo veci samej, rozhodne aj bez návrhu súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa bude konanie vo veci samej končiť.

25. Odvolací súd takto rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 3 ods. 10 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 1, 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)